

Súd: Správny súd v Košiciach
Spisová značka: KE-7S/208/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7020200901
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavol Tkáč
ECLI: ECLI:SK:SpSKE:2024:7020200901.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správny súd v Košiciach, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Tkáča a členov senátu JUDr. Jozefa Sába, PhD. a JUDr. Zuzany Berežnej, v právnej veci žalobcu: Rímskokatolícka cirkev Biskupstvo Rožňava, so sídlom Nám. baníkov 20, 048 01 Rožňava, IČO: 00 179 108, právne zastúpený: JUDr. Katarína Andráš Lešková, advokátka, so sídlom Plzeňská 2, 080 01 Prešov, IČO: 42 083 524, proti žalovanému: Hlavný banský úrad, so sídlom Kammerhofská 25, 969 50 Banská Štiavnica, IČO: 31 780 270, za účasti ďalších účastníkov: 1. LB MINERALS SK, s.r.o., so sídlom Tomášikova 35, 040 01 Košice, IČO: 36 036 455, 2. Obec Drienovec, so sídlom Drienovec 368, 044 01 Drienovec, IČO: 00 324 108, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. 717-1267/2020 zo dňa 04.08.2020, takto

rozhodol:

- I. Z r u š u j e rozhodnutie žalovaného Hlavného banského úradu so sídlom v Banskej Štiavnici č. 717-1267/2020 zo dňa 04.08.2020, ako aj rozhodnutie Obvodného banského úradu v Košiciach č. 74-902/2020 zo dňa 04.05.2020 a vec v r a c i a žalovanému na ďalšie konanie.
- II. P r i z n á v a žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania.
- III. P r i z n á v a ďalším účastníkom voči žalovanému právo na náhradu trov konania, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením povinností, ktoré im správny súd uložil.

odôvodnenie:

Priebeh administratívneho a súdneho konania

1. Dňa 27.08.2013 bolo vydané rozhodnutie Obvodného banského úradu v Košiciach (ďalej v texte aj ako „banský úrad“) č. 1039-2283/2013-IV o povolení činnosti vykonávanej banským spôsobom pre ďalšieho účastníka v 1. rade (ďalej v texte aj ako „nájomca“, resp. „žiadateľ“) vo vzťahu k pozemkom vo vlastníctve žalobcu, ktoré mal ďalší účastník v 1. rade v nájme na základe nájomnej zmluvy zo dňa 13.08.2008.
2. Ďalší účastník v 1. rade podal dňa 19.11.2018 voči žalobcovi ako prenajímateľovi pozemkov žalobu o určenie neplatnosti odstúpenia od nájomnej zmluvy. Spor je vedený na Mestskom súde v Košiciach pod sp. zn. K3-18C/211/2018.
3. Ďalší účastník v 1. rade podaním č. 320/LB/19/LP zo dňa 04.07.2019 požiadal Obvodný banský úrad v Košiciach o predĺženie doby platnosti rozhodnutia o povolení dobývania ložiska nevyhradeného nerastu v katastrálnom území Drienovec na pozemku vo vlastníctve žalobcu parcela C KN č. 2222/1 podľa Plánu využitia ložiska nevyhradeného nerastu štrku Drienovec na roky 2013-2020 do 31.12.2025.

4. Banský úrad rozhodnutím č. 74-902/2020 zo dňa 04.05.2020 rozhodol o predĺžení doby platnosti povolenia dobývania ložiska nevyhradeného nerastu (štrkopieskov) č. 1039-2283/2013-IV zo dňa 27.08.2013 o povolení činnosti vykonávanej bankským spôsobom pre ďalšieho účastníka v 1. rade a zamietol námietku podanú žalobcom. Voči rozhodnutiu podal žalobca odvolanie.

5. Dňa 20.06.2020 podal žalobca v spore vedenom na Mestskom súde v Košiciach pod sp. zn. K3-18C/211/2018 vzájomnú žalobu o určenie, že nájomný vzťah neexistuje.

6. Žalovaný rozhodnutím č. 717-1267/2020 zo dňa 04.08.2020 odvolanie žalobcu zamietol a potvrdil rozhodnutie bankského úradu.

Zhrnutie napadnutého rozhodnutia

7. Žalovaný v dôvodoch napadnutého rozhodnutia uviedol, že otázku platnosti nájomnej zmluvy medzi žalobcom a ďalším účastníkom v 1. rade bankský úrad posúdil sám s tým, že ju považoval za platnú a účinnú, čo odôvodnil tým, že dôvod odstúpenia od zmluvy špecifikovaný ako úprava a skladovanie živca organizáciou, nemohol narušiť dohodnutý účel nájmu. Otázku vyriešenia stretu záujmov činnosti vykonávanej bankským spôsobom s právom chránenými záujmami vlastníkov pozemkov, ohrozenými touto činnosťou, možno v konaní o povolenie činnosti vykonávanej bankským spôsobom, resp. v konaní o predĺženie doby platnosti rozhodnutia o povolení tejto činnosti považovať za predbežnú otázku v zmysle § 40 Správneho poriadku, o ktorej si konajúci správny orgán môže urobiť úsudok sám. Banský úrad si v rámci zákonom danej kompetencie urobil úsudok, že nájomná zmluva je naďalej platná a použiteľná, ako jeden z podkladov napadnutého rozhodnutia, s týmto názorom sa žalovaný stotožnil.

8. Zdôraznil, že Okresný súd Košice I. uznesením sp. zn. 30Cb/29/2020 zo dňa 5.5.2020 nerozhodoval o existencii, resp. neexistencii nájomného vzťahu medzi žalobcom a organizáciou, ale o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Žalovaný má za to, že z uvedeného dôvodu právnym názorom súdu nemôže byť viazaný pri posudzovaní otázky vyriešenia stretov záujmov činnosti vykonávanej bankským spôsobom s právom chránenými záujmami vlastníka pozemkov, ohrozenými touto činnosťou. O otázke existencie nájomného vzťahu ešte nebolo právoplatne rozhodnuté príslušným súdom.

9. V dôvodoch rozhodnutia žalovaný ďalej uviedol, že pri činnosti vykonávanej bankským spôsobom – dobývaní ložiska nevyhradeného nerastu, nemôže dôjsť k porušeniu bankského zákona, ktorý sa na túto činnosť nevzťahuje, pretože upravuje len ochranu a využívanie nerastného bohatstva, ktoré tvoria len ložiská vyhradených nerastov (výhradné ložiská). Do dňa vydania napadnutého rozhodnutia žalobca ako odvolateľ nepredložil žiadne dôkazy o porušení iných zákonov zo strany ďalšieho účastníka v 1. rade. Relevantným by bolo už len porušenie zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe, pretože dozor nad dodržiavaním ostatných zákonov nie je v kompetencii prvostupňového orgánu.

10. K požiadavke žalobcu, aby mu bola daná možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia formou nahliadnutia do správneho spisu s tým, že po nahliadnutí sa vyjadrí k zhromaždeným podkladom a zisteniam žalovaný uviedol, že možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie dal orgán verejnej správy nižšieho stupňa žalobcovi tak, ako aj ostatným účastníkom konania už na ústnom pojednávaní dňa 26.2.2020, následne písomným stanoviskom v lehote 14 dní, teda do 11.3.2020, čo žalobca aj realizoval písomným vyjadrením č. 956/2020 zo dňa 10.03.2020.

11. Pokiaľ ide o námietku v súvislosti so skladovaním živca, žalovaný uviedol, že skladovanie zásob živca v priestore výkonu povolenej činnosti vykonávanej bankským spôsobom nijako nesúvisí s vykonávaním predmetnej činnosti. V zákone č. 44/1968 Zb. neexistuje ustanovenie s definíciou uvádzanou žalobcom, pričom zákon č. 44/1988 Zb. sa nevzťahuje na dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu. Z vyjadrenia ďalšieho účastníka v 1. rade vyplýva, že v čase začatia konania už žiaden živec v priestore výkonu povolenej činnosti neskladoval, pretože od 15.05.2018 prestal s úpravou a skladovaním živca, ktorého zásoby boli z predmetného pozemku odvezené.

12. Žalovaný ďalej uviedol, že bankský úrad nemá kompetencie dozoru nad dodržiavaním zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, pritom zásoby živca nie je možné klasifikovať ako odpad, pretože nenapĺňa

definíciu odpadu podľa § 2 ods. 1 zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch. Živec ďalší účastník v 1. rade neskladoval za účelom zbaviť sa ho, ale za účelom jeho ďalšieho využitia. V čase začatia konania už žiaden živec v priestore výkonu povolenej činnosti neskladoval.

13. K tvrdeniu, že žalobca ako vlastník pozemku má záujem sám sa podieľať na ťažbe nerastných surovín, žalovaný v rozhodnutí uviedol, že žalobca v čase začatia konania nespĺňal základný predpoklad pre povolenie takejto činnosti, pretože nebol držiteľom banského oprávnenia. Začatie trestného stíhania Krajským riaditeľstvom Policajného zboru v Košiciach vo veci zločinu neoprávneného nakladania s odpadmi v súbehu s prečinom porušovania povinností pri správe cudzieho majetku nemá nič spoločné s týmto konaním.

14. V čase začatia konania o predĺženie doby platnosti banského povolenia a ani v jeho priebehu nenastal stav predpokladaný ustanovením § 19 ods. 2 zákona č. 51/1988 Zb., teda aby povoľujúci orgán mal na posúdenie minimálne dve žiadosti o povolenie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu na predmetnom pozemku, z ktorých jedna by musela byť žiadosť žalobcu ako vlastníka pozemku. Povoľujúci orgán nemôže aplikovať citované ustanovenia a povoliť dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopiesku na pozemku žalobcovi, ktorý je jeho vlastníkom, pretože nespĺňa základný predpoklad pre povolenie takejto činnosti, nie je držiteľom banského oprávnenia a nepodal žiadosť o povolenie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu na predmetnom pozemku.

Argumentácia žalobcu

15. Včas podanou správnu žalobou sa žalobca domáhal zrušenia rozhodnutia žalovaného, ako aj rozhodnutia banského úradu a vrátenia mu veci na nové prejednanie a rozhodnutie, nakoľko ich považuje za nezákonné.

16. V dôvodoch žaloby poukázal žalobca na skutočnosť, že v konaní bolo porušené jeho právo vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia k jeho podkladom a spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť doplnenie. Z odôvodnenia rozhodnutia vyplýva, že v administratívnom spise sa nachádzajú aj ďalšie listiny, ktoré pribudli po dátume 26.02.2020 a 10.03.2020. Ide napríklad o uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/19/2020, ktorá pribudlo do spisu dňa 17.04.2020. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia sa neuvádza, kto tieto listiny predložil a či boli predložené aj iné listiny alebo podania. Je však zrejmé, že tieto listiny, ktoré pribudli do spisu, boli podkladom pre vydanie rozhodnutia, keďže napadnuté rozhodnutie, aj rozhodnutie ktoré mu predchádzalo, opierajú svoju argumentáciu o závery tohto uznesenia. Žalobcovi navyše nie je známy ani obsah vyjadrenia ďalšieho účastníka v 1. rade k podkladom na rozhodnutie.

17. Žalobca ďalej namietal posúdenie platnosti nájomnej zmluvy žalobcom. Zdôraznil, že medzi ním ako prenajímateľom a právnym predchodcom ďalšieho účastníka v 1. rade bola dňa 13.08.2008 uzavretá zmluva o nájme nehnuteľností a zmluva o dielo. V zmysle čl. 4 zmluvy sa nájom uzatvoril na dobu určitú, a to na dobu 5 rokov, 10 rokov a 11 rokov (na určité parcely špecifikované v čl. II zmluvy) odo dňa nadobudnutia účinnosti zmluvy. Podľa čl. XV zmluvy mali účinky zmluvy nastať právoplatnosťou rozhodnutia banského úradu o povolení činnosti na nehnuteľnostiach, ktoré sú predmetom nájmu. Podľa čl. XV bod 15.1 zmluvy mala zmluva ako celok nadobudnúť platnosť dňom podpísania oboma zmluvnými stranami. Zmluvné strany sa v zmysle § 36 Občianskeho zákonníka dohodli, že účinky tejto zmluvy nastávajú právoplatnosťou rozhodnutia príslušného banského úradu o povolení činnosti vykonávanej banským spôsobom (dobývanie ložiska nevyhradeného nerastu – štrkopieskov) na nehnuteľnostiach, ktoré sú predmetom nájmu. Dňom nadobudnutia účinkov zmluvy mal žalobca odovzdať nájomcovi nehnuteľnosti podľa čl. II zmluvy s tým, že v prípade ak do 180 dní nedôjde k nadobudnutiu právoplatnosti rozhodnutia príslušného banského úradu, táto zmluva stráca platnosť a zmluvné strany sú povinné vrátiť plnenia vzájomne poskytnuté a usporiadať svoje vzájomné vzťahy.

18. Nájomcovi bolo vydané povolenie na vykonávanie ťažby banským spôsobom len na parcelu č. 2222/1, kat. úz. Drienovec, povolenie na vykonávanie ťažby banským spôsobom na zostávajúcich nehnuteľnostiach, ktoré sú uvedené v čl. II zmluvy ako predmet nájmu, nebolo vydané. Z čl. XV bod 15.1 zmluvy vyplýva, že bolo povinnosťou nájomcu zaobstarať si v lehote 180 dní od uzavretia zmluvy zo dňa 13.08.2008, teda najneskôr do dňa 09.02.2009 rozhodnutia príslušného banského úradu o povolení činnosti na všetky nehnuteľnosti uvedené v čl. II zmluvy, nájomca si však zaobstaral povolenie len

na jednu parcelu, preto zmluva stratila platnosť dňom 09.02.2009 z dôvodu, že nájomca nezískal právoplatné rozhodnutie banského úradu na nehnuteľnosti ako celok v lehote do 180 dní od uzavretia zmluvy.

19. Žalobca taktiež nesúhlasil s názorom žalovaného, že správny orgán je oprávnený vysporiadať sa s otázkou platnosti nájomnej zmluvy sám ako s predbežnou otázkou. V súčasnosti sa vedie na Okresnom súde Košice okolie (pozn. súdu Mestskom súde v Košiciach) konanie sp. zn. 18C/211/2018 vo veci neplatnosti odstúpenia od zmluvy a konanie o určenie, že nájomný vzťah neexistuje. V tomto súdnom spore sa rieši otázka existencie nájomného vzťahu žiadateľa k pozemkom, ktorú nie je správny orgán oprávnený riešiť, odpoveď na ňu môže byť predmetom iného samostatného konania (správneho i súdneho). Otázku existencie a trvania nájomného vzťahu môže riešiť jedine súd. Za daných okolností bol banský úrad povinný správne konanie prerušiť, a to do doby, pokiaľ nebude právoplatne rozhodnuté v rámci súdneho konania o tom, či nájomný vzťah trvá. Tým, že správny orgán posúdil túto otázku sám, vystavil seba, ale aj účastníkov konania riziku, že ak o tejto otázke súd rozhodne iným spôsobom, zakladá to dôvod na prípustnosť obnovy konania.

20. Nesúhlasil ani s názorom žalovaného, že neoprávnená skládka odpadu nesúvisí s prejednávanou vecou. Samotný banský zákon definuje ako surovinu to, čo sa vyťažilo na pozemku a všetko ostatné považuje sa odpad. Živec, ktorý bol privezený na miesto ťažby z inej lokality a nepatrí do ložiska, je považovaný za odpad a to zvlášť aj s ohľadom na skutočnosť, že okraj ťažobného priestoru susedí s parcelami zaradenými do chráneného vtáčieho územia. Žalovaný a banský úrad túto skutočnosť nevzali do úvahy a to napriek tomu, že v zmysle zákona mali konať prostredníctvom svojich banských inšpektorov. Okrem toho ďalší účastník v 1. rade na pozemkoch žalobcu zriadil okrem iného aj skládku nelegálneho odpadu a tento bol vnesený aj do vodných plôch.

Argumentácia žalovaného

21. K podanej žalobe sa podaním zo dňa 25.02.2021 vyjadril žalovaný, ktorý s tvrdeniami žalobcu týkajúcimi sa nesúladného postupu správnych orgánov nesúhlasil a navrhol žalobu ako nedôvodnú zamietnuť. Možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia, k spôsobu ich zistenia, prípadne navrhnúť ich doplnenie dal banský úrad žalobcovi v súlade s § 33 ods. 2 Správneho poriadku tak, ako aj ostatným účastníkom konania už na ústnom pojednávaní dňa 26.02.2020, následne písomným stanoviskom v lehote 14 dní, teda do 11.03.2020, čo žalobca aj zrealizoval písomným vyjadrením zo dňa 10.03.2020. Pred vydaním prvostupňového rozhodnutia pribudlo do spisu uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/19/2020 zo dňa 28.02.2020, ale o tomto uznesení musel mať žalobca vedomosť, keďže bol žalobcom aj v tomto súdnom konaní. Po vydaní prvostupňového rozhodnutia pribudlo do spisu len odvolanie žalobcu zo dňa 20.05.2020 a vyjadrenie k odvolaniu zo strany nájomcu zo dňa 05.06.2020. Námitky žalobcu považoval žalovaný za účelové, pretože pred vydaním rozhodnutia o odvolaní dostal žalobca, rovnako ako ostatní účastníci konania možnosť vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia i k spôsobu jeho získania, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Toto svoje právo žalobca nevyužil napriek tomu, že sa svojho práva domáhal v podaní zo dňa 10.03.2020 pred vydaním prvostupňového rozhodnutia.

22. Predmetom súdneho prieskumu v tomto konaní nie je platnosť, resp. neplatnosť nájomnej zmluvy medzi žalobcom a ďalším účastníkom v 1. rade, ale zákonnosť rozhodnutia o predĺžení doby platnosti povolenia činnosti vykonávanej banským spôsobom. – dobývania ložiska nevyhradeného nerastu v katastrálnom území Drienovec. Žalovaný ani banský úrad v správnom konaní nepreskúmavali platnosť, resp. neplatnosť nájomnej zmluvy, k tomu je príslušný len súd, ktorý v tejto veci aj koná.

23. K tvrdeniu žalobcu, že správny orgán nie je oprávnený posudzovať platnosť alebo neplatnosť právneho úkonu a ani otázku existencie a trvania nájomného vzťahu žalovaný uviedol, že správne orgány neposudzovali platnosť alebo neplatnosť nájomnej zmluvy a ani o tejto otázke nerozhodovali, len si o otázke vyriešenia stretu záujmov urobil úsudok podľa § 40 ods. 1 Správneho poriadku.

24. V tejto súvislosti poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/64/2016 zo dňa 12.07.2017, ktorý v odôvodnení vyjadril právny názor, podľa ktorého „banský úrad vyhodnotil stret záujmov ako vyriešený, a to uzatvorením nájomnej zmluvy zo dňa 20.11.2012, podľa ktorej vlastníci pozemkov v dobývacom priestore vyjadrili súhlas s vykonávaním banskej činnosti, vrátane likvidácie lomu. Ani v konaní pred prvostupňovým orgánom, žalovaným a ani v tomto konaní nebolo preukázané,

že nájomná zmluva je neplatná alebo že zanikla, preto podľa súdu bankský úrad v súlade s § 40 ods. 1 Správneho poriadku správne vyhodnotil otázku platnosti či trvania nájomnej zmluvy tak, že nájomná zmluva je platná a trvá.“

25. K tvrdeniu žalobcu ohľadom neoprávnenej skládky odpadu žalovaný uviedol, že táto otázka sa netýka konania o predĺženie doby platnosti povolenia činnosti vykonávanej bankským spôsobom – dobývania ložiska nevyhradeného nerastu v katastrálnom území Drienovec. Skladovanie zásob živca v priestore výkonu povolenej činnosti vykonávanej bankským spôsobom nijako nesúvisí s vykonávaním tejto činnosti. Z vyjadrenia ďalšieho účastníka v 1. rade zo dňa 05.06.2020 vyplýva, že v čase začatia správneho konania už žiaden živec v priestore výkonu povolenej činnosti neskladoval, pretože už 15.05.2018 prestal s úpravou a skladovaním živca, ktorého zásoby boli z predmetného pozemku odvezené.

26. Žalovaný, ani bankský úrad nemajú kompetencie dozoru nad dodržiavaním zákona č. 79/2015 Z.z. o odpadoch, preto im žiaden zákon ani nemôže ukladať povinnosť preskúmať tvrdenia žalobcu o zriadení skládky nelegálneho odpadu zo strany ďalšieho účastníka v 1. rade.

Replika žalobcu

27. Žalobca v následnom vyjadrení zo dňa 12.04.2021 zotrval na dôvodoch svojej žaloby. Orgány verejnej správy porušili jeho právo vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia k jeho podkladu a spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie. Ustanovenia § 33 ods. 2 a § 3 ods. 2 Správneho poriadku ukladajú správnomu orgánu povinnosť konať v úzkej súčinnosti s účastníkom konania a dať mu možnosť oboznámiť sa a vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia tak, aby žalobca ako účastník konania mal možnosť svoje práva účinne obhajovať. Bankský úrad nepostupoval správne, keď sa sám vysporiadal s otázkou platnosti, resp. neplatnosti nájomnej zmluvy. V čase správneho konania, teda v čase pred vydaním napadnutého rozhodnutia už bolo zo strany žalobcu iniciované súdne konanie, preto bol bankský úrad povinný správne konanie prerušiť a mal v ňom pokračovať až po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia o predbežnej otázke.

28. Žalobca nesúhlasil s názorom žalovaného, že neoprávnená skládka odpadu nesúvisí s prejednávanou vecou, v zmysle znaleckého posudku č. 1/2020 zo dňa 21.12.2020 bol na pozemkoch žalobcu umiestnený odpad v objeme 1 344 m². Žalovaný toto tvrdenie žalobcu nijakým spôsobom nepreskúmal napriek tomu, že mu to ukladá zákon a dotknutá čierna skládka bola viditeľná voľným okom aj pri zbežnej obhliadke ťažobného priestoru.

29. Pokiaľ žalovaný uvádza, že uvedené sa nijakým spôsobom nezohľadňuje pri vydávaní, resp. rozhodovaní o predĺžení platnosti povolenia, žalobca poukázal na § 4b ods. 4 písm. b) zákona č. 51/1988 Zb., v zmysle ktorého obvodný bankský úrad začne konanie o zrušenie bankského oprávnenia, ak držiteľ závažným spôsobom porušuje povinnosti vyplývajúce z tohto zákona a všeobecne záväzných právnych predpisov. Vytvorenie nelegálnej skládky odpadov je jednoznačne porušením právnych predpisov a pokiaľ je bankský úrad oprávnený začať z tohto dôvodu konanie o zrušenie bankského oprávnenia, je logické, že uvedené je aj dôvodom na nevydanie bankského oprávnenia.

Duplika žalovaného

30. Žalovaný v následnom vyjadrení zo dňa 28.04.2021 uviedol, že zo žiadneho zákonného ustanovenia mu nevyplýva povinnosť predložiť účastníkovi konania vyjadrenie druhého účastníka k odvolaniu. Možnosť vyjadriť sa pred vydaním rozhodnutia k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie je právo účastníka konania, nie jeho povinnosť.

31. Orgány verejnej správy v správnom konaní nepreskúmavali platnosť, resp. neplatnosť nájomnej zmluvy, len si o predbežnej otázke existencie nájomného vzťahu urobili úsudok, k čomu ich oprávňuje § 40 ods. 1 Správneho poriadku.

32. Žalovaný nespochybnil tvrdenia žalobcu o existencii skládky odpadu, uviedol však, že v správnom konaní sa tvrdenia týkali len zásob živca. Až v žalobe žalobca rozšíril toto svoje tvrdenie aj o stavebný odpad, a to betón, sklo, tehla, keramika, asfalt, plasty, fólie, polystyrén, plastové rúry, betónové rúry, keramické rúry, nádoby od chemikálií. Riešenie problematiky nepovolenej skládky odpadov je

v kompetencii orgánov odpadového hospodárstva, nie orgánov štátnej banskej správy. Vytvorenie nelegálnej skládky odpadov nie je porušením právnych predpisov uvedených v § 39 ods. 1 zákona č. 51/1988 Zb.

Vyjadrenie ďalšieho účastníka v 1. rade

33. Podaním doručeným súdu dňa 02.06.2021, 09.09.2021 a 22.05.2023 sa k žalobe vyjadril ďalší účastník v 1. rade (žiadateľ o predĺženie doby platnosti rozhodnutia o povolení dobývania ložiska nevyhradeného nerastu), ktorý sa stotožnil s argumentáciou žalovaného.

34. Uviedol, že uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/19/2020 zo dňa 28.02.2020 bolo do spisu založené ním. Toto uznesenie však nijako nemenilo okolnosti a podklady dôležité pre rozhodnutie správneho orgánu, keďže konanie o neodkladné opatrenie neriešilo otázku platnosti či neplatnosti zmluvy, ale ani žiadne iné otázky dôležité pre rozhodnutie orgánu verejnej správy nižšieho stupňa. Predmetné uznesenie mal k dispozícii aj žalobca, keďže bol stranou sporu. Žalobca mal možnosť sa k tomuto uzneseniu vyjadriť aj v rámci odvolacieho konania ešte pred vydaním rozhodnutia žalovaného, čo však neurobil, ide o účelovú námietku.

35. K otázke platnosti nájomnej zmluvy uviedol, že zmluva bola koncipovaná tak, že sa plánovalo postupné vyťaženie parciel, čo dokazuje aj priebeh zmluvného vzťahu, podľa ktorého žiadal o povolenie na dobývanie vo vzťahu ku konkrétnym parcelám postupne, čo žalobca nikdy nenamietal.

36. Vo vzťahu k parcele č. 2222/1 nastali účinky dňom právoplatnosti rozhodnutia banského úradu zo dňa 1.8.2008, právoplatným dňa 22.08.2008, t.j. od 22.08.2008, ktorým bolo povolené dobývanie nevyhradeného nerastu na tejto parcele, pôvodne len do 20.05.2012. Týmto rozhodnutím bola naplnená podmienka nájomnej zmluvy podľa čl. XV a došlo tak k naplneniu odkladacej podmienky a nemohlo dôjsť k strate platnosti nájomnej zmluvy. Žalobcom predloženým rozhodnutím banského úradu zo dňa 27.08.2013 došlo len k predĺženiu tohto povolenia do 31.12.2020.

37. Účinky zmluvy vo vzťahu k pozemku parc. č. 2223/3 a parc. č. 2225/1 nastali dňom právoplatnosti ďalšieho rozhodnutia žalovaného č. 765-1173/2018 zo dňa 12.09.2018, právoplatným dňa 14.09.2019, t.j. od 14.09.2018. Podkladom pre vydanie tohto rozhodnutia bola tiež predmetná nájomná zmluva. Toto rozhodnutie žalobca nenapadol a rešpektoval ho, rozhodol sa preto napadnúť zmluvný vzťah v civilnom konaní a to až v roku 2021.

38. Je celkom zrejmé, že sporná tretia veta bodu 15.1. nájomnej zmluvy o možnosti straty platnosti zmluvy sa viaže na nadobudnutie právoplatnosti rozhodnutia banského úradu zo dňa 01.08.2008, k čomu ale došlo a preto toto ustanovenie nie je už možné aplikovať a zmluva nestratila týmto spôsobom platnosť, resp. nedošlo k nesplneniu odkladacej podmienky.

39. Zánik nájomného pomeru uplynutím doby nastane len vtedy, ak sa nájom neobnoví faktickým pokračovaním. Nájomca si riadne aj po uplynutí 180 dní plnil svoje povinnosti, najmä ďalej platil nájomné a prenajímateľ nájomné prijímal, čo sa vo vzťahu k predmetnej alebo inej parcele dialo.

40. V prebiehajúcom súdnom spore sp. zn. 18C/211/2018 sa rieši otázka neplatnosti odstúpenia od zmluvy, a to na základe žaloby ďalšieho účastníka v 1. rade ako nájomcu. Až v roku 2021 sa žalobca v začatom súdnom konaní snaží predmetom konania urobiť otázku platnosti zmluvy z iného dôvodu, ako pre neplatné odstúpenie od zmluvy. V danom súdnom konaní súd ešte nerozhodol. Žalovaný tak nebol viazaný rozhodnutím súdu, ktoré v čase rozhodovania neexistuje. Mohol si však urobiť úsudok v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie správneho orgánu (rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/64/2016). Podstatou správnej žaloby je podľa jeho názoru nespokojnosť žalobcu s výškou nájomného.

41. K námietke žalobcu ohľadom úpravy a skladovania živca na prenajatých pozemkoch ďalší účastník v 1. rade uviedol, že samotný žalobca o tejto skutočnosti vedel a neprekážalo mu to, až do času sporu o výške nájomného, ktorý vyústil do sporu celkového. Z dôvodu neskorších výhrad prestal ďalší účastník od 15.05.2018 s úpravou a skladovaním živca. V prvej polovici júla 2018 boli z pozemku preukázateľne odvezené všetky zásoby živca.

42. K námietke nepovolenej skládky odpadu ďalší účastník v 1. rade uviedol, že touto údajnou skládkou sa na podklade oznámenia žalobcu zaoberá polícia, dosiaľ však nebolo nikomu vznesené obvinenie, malo ísť o 125 tisíc ton odpadu. Keďže sa to nepotvrdilo, odpad mal byť už vyzbieraný a navezený mal byť v roku 2015. V replike žalobcu už tvrdí, že malo ísť o 1 344 m³, čo je dosť veľký rozdiel oproti pôvodným tvrdeniam žalobcu. Nie je pravdou ani to, že v znaleckom posudku produkovanom políciou v trestnom konaní sa má uvádzať, že ide o skládku odpadu alebo o odpad, ide len o to, že znalec určil určité územie, ktoré má byť geologicky nehomogénne a aj to len v spomínanom objeme 1 344 m³ z preskúmaných 125 tisíc ton. Konštatovaná nehomogénnosť znamená iba geologický nesúlad k danému prostrediu, vôbec však neznamená, že ide o odpad a toto ani žiaden znalec nikdy nevyslovil. Môže ísť aj len o nerovnosť v rôznych vrstvách podložja spôsobenú výkopovými prácami.

43. Správne orgány nemôžu vychádzať z toho, že žalobca podal trestné oznámenie, ktoré polícia preveruje. Neexistuje žiaden dôkaz ani rozhodnutie, že na predmetnej parcele je skládka odpadu a najmä, že ju tam navozil ďalší účastník v 1. rade. Žalobu považoval za nedôvodnú a účelovú, navrhol ju preto zamietnuť.

Vyjadrenie ďalšieho účastníka v 2. rade

44. Ďalší účastník v 2. rade predložil súdu svoje vyjadrenie dňa 06.04.2023, pričom uviedol, že sa v značnej miere prikláňa, resp. stotožňuje s tvrdeniami uvedenými v podaniach žalobcu. Účastník konania má právo navrhovať dôkazy a ich doplnenie a klásť svedkom a znalcom otázku pri ústnom pojednávaní a miestnej obhliadke, pričom správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, preto napriek tomu, že listiny doplnené do administratívneho spisu dňa 17.04.2020 nemuseli tvoriť skutkový či právny základ napádaných rozhodnutí, mohli ho tvoriť podania, návrhy, či ďalšie dôkazy, ktorými by mohol žalobca reagovať v prípade, ak by mal vedomosť o zaradení takýchto listín do spisu.

45. Žalovaný mal podľa názoru ďalšieho účastníka v 2. rade prerušiť ním vedené administratívne konanie, keďže sa s najväčšou pravdepodobnosťou rozhodovalo o otázke, ktorá mala zásadný vplyv aj na rozhodnutie žalovaného v administratívnom konaní, a o ktorej žalovaný nie je oprávnený rozhodnúť sám. Logické a zákonné sa v tomto prípade javí nevydanie rozhodnutia, ktorým by ďalšiemu účastníkovi v 1. rade umožnil ťažbu na pozemkoch, vo vzťahu ku ktorým je sporná existencia akýchkoľvek práv ďalšieho účastníka v 1. rade. Je neprípustné, ak orgán verejnej moci vydá rozhodnutie v prospech právnickej osoby, ktorým jej umožní dobývanie ložísk na pozemkoch, vo vzťahu ku ktorým nebol 100% preukázaný akýkoľvek právny vzťah tejto právnickej osoby. Civilnoprávny vzťah existujúci medzi žalobcom a ďalším účastníkom v 1. rade tvoril jednu z najvýznamnejších skutočností, z ktorých je správny orgán povinný vychádzať pri vydávaní oprávnení na dobývanie ložísk.

46. Pokiaľ ide o tvrdenia o existencii skládky živca, resp. nelegálnej skládky odpadu, je vysoko pravdepodobné, že zo strany ďalšieho účastníka v 1. rade došlo na pozemkoch v katastrálnom území A. k zriadeniu čiernej skládky odpadu, rovnako zo skutkových okolností je zrejmé, že žalovaný, ako aj banský úrad museli, resp. mohli mať vedomosť o existencii čiernej skládky odpadu, napriek tomu rozhodli o predĺžení platnosti povolenia na dobývanie ložísk v prospech ďalšieho účastníka v 1. rade. Banský úrad je povinný začať konanie o zrušenie banského oprávnenia, ak držiteľ závažným spôsobom porušuje svoje povinnosti vyplývajúce zo zákona č. 51/1988 Zb. a zo všeobecne záväzných právnych predpisov uvedených v § 39 ods. 1 tohto zákona, medzi ktoré nepochybne patrí aj vytváranie čiernej skládky odpadu, je o to viac povinný nevydať rozhodnutie o predĺžení platnosti povolenia na dobývanie ložísk, ak je mu známa existencia, resp. vytváranie takejto čiernej skládky odpadu zo strany ďalšieho účastníka v 1. rade.

Relevantná právna úprava

47. Podľa § 177 odsek 1 zákona č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej ako "SSP"), správnu žalobou sa žalobca môže domáhať ochrany svojich subjektívnych práv proti rozhodnutiu orgánu verejnej správy alebo opatreniu orgánu verejnej správy.

48. Podľa § 3 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), správne orgány sú povinné postupovať v konaní v úzkej súčinnosti s účastníkmi konania, zúčastnenými osobami a inými osobami, ktorých sa konanie týka, a dať im vždy príležitosť, aby mohli svoje práva a záujmy účinne obhajovať, najmä sa vyjadriť k podkladu rozhodnutia, a uplatniť svoje návrhy. Účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka, musia správne orgány poskytovať pomoc a poučenia, aby pre neznalosť právnych predpisov neutrpeli v konaní ujmu.

49. Podľa § 29 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), správny orgán konanie preruší, ak sa začalo konanie o predbežnej otázke alebo ak bol účastník konania vyzvaný, aby v určenej lehote odstránil nedostatky podania, alebo ak účastník konania nemá zákonného zástupcu alebo ustanoveného opatrovníka, hoci ho má mať, alebo ak tak ustanovuje osobitný zákon.

50. Podľa § 40 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol príslušný orgán, je správny orgán takým rozhodnutím viazaný; inak si správny orgán môže o takejto otázke urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na začatie konania.

51. Podľa § 40 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), správny orgán si nemôže ako o predbežnej otázke urobiť úsudok o tom, či a kto spáchal trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt, alebo o osobnom stave fyzickej osoby, alebo o existencii právnickej osoby, ak patrí o tom rozhodovať súdu.

XX. Podľa § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok), správny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

53. Podľa § 7 zákona č. 44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon), ložisko nevyhradeného nerastu je súčasťou pozemku.

54. Podľa § 18c ods. 1 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe, organizácia môže požiadať o predĺženie doby platnosti rozhodnutia o povolení banskej činnosti, ktoré bolo vydané na dobu určitú, ak počas platnosti rozhodnutia o povolení banskej činnosti nemožno vykonať plánované práce. Žiadosť podľa prvej vety sa podáva obvodnému banskému úradu príslušnému podľa miesta výkonu činnosti najneskôr tri mesiace pred skončením platnosti rozhodnutia o povolení banskej činnosti.

55. Podľa § 18c ods. 3 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe, obvodný banský úrad v konaní o predĺženie doby platnosti rozhodnutia o povolení banskej činnosti, ktoré bolo vydané na dobu určitú, preskúma splnenie podmienok na predĺženie doby platnosti rozhodnutia o povolení banskej činnosti, najmä
a) vyriešenie stretov záujmov,
b) prípadnú zmenu účastníkov konania.

56. Podľa § 19 ods. 2 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe, prednosť na povolenie dobývania ložiska nevyhradeného nerastu má vlastníak pozemku.

57. Podľa § 39 ods. 1 zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušninách a o štátnej banskej správe, hlavný banský úrad a obvodné banské úrady vykonávajú hlavný dozor
a) nad dodržiavaním banského zákona, tohto zákona a predpisov vydaných na ich základe, ak upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred účinkami banskej činnosti,
b) nad dodržiavaním banského zákona, tohto zákona a predpisov vydaných na ich základe a iných všeobecne záväzných právnych predpisov, ak upravujú bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiaru ochranu v podzemí a pracovné podmienky, v organizáciách pri vykonávaní banskej činnosti alebo činnosti vykonávanej banským spôsobom.

Posúdenie podstatných skutkových tvrdení a právnych argumentov

58. V súlade s § 3 odsek 3 písm. c) zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, v znení neskorších predpisov, výkon súdnictva prešiel z Krajského súdu v Košiciach a z Krajského súdu v Prešove na Správny súd v Košiciach vo všetkých veciach, v ktorých je od 1.6.2023 daná právomoc správnych súdov. Od 1.6.2023 je na konanie v predmetnej veci príslušný Správny súd v Košiciach.

59. Správny súd v Košiciach ako vecne a miestne príslušný preskúmal napadnuté rozhodnutie žalovaného, ako i rozhodnutie banského úradu, a tiež postup, ktorý ich vydaniu predchádzal v rozsahu žalobných dôvodov, oboznámil sa s obsahom administratívneho spisu žalovaného a vec verejne prejednal dňa 18.7.2024, pričom napadnuté rozhodnutia orgánov verejnej správy zrušil z dôvodu, že nimi došlo k zásahu do práva žalobcu vlastní? majetok a naklada? s ním.

60. Zákonosť rozhodnutia správneho orgánu je podmienená zákonnosťou postupu správneho orgánu predchádzajúceho vydaniu napadnutého rozhodnutia. Správny súd v konaní súdneho prieskumu zákonnosti rozhodnutia orgánu verejnej správy teda preskúmava, či orgán verejnej správy konal a rozhodol v súlade so zákonom, či v správnom konaní postupoval v súčinnosti s účastníkom konania, či sa vysporiadal s jeho námietkami a či na základe skutkových zistení na základe logického a rozumného uváženia ustálil správne svoj právny záver.

61. Podstatou správnej žaloby boli námietky žalobcu súvisiace s porušením zásady súčinnosti správnymi orgánmi, predbežné posúdenie otázky platnosti nájmovej zmluvy správnym orgánom a porušenie zákonných povinností v súvislosti s kontrolou plnenia povinností zo strany ďalšieho účastníka v 1. rade ako držiteľa banského oprávnenia.

62. Zásada súčinnosti je v správnom konaní čiastočne vyjadrená v § 3 ods. 2 Správneho poriadku. Smer súčinnosti je v ustanovení § 3 ods. 2 koncipovaný po línii od správnych orgánov vo vzťahu k účastníkom konania, zúčastneným osobám a iným osobám, ktorých sa konanie týka. Táto súčinnosť je pritom koncipovaná na báze obligatornosti, nie na možnosti, ale na povinnosti správneho orgánu kooperovať s účastníkom konania, resp. s inými osobami.

63. Zákonodarcu v rámci súčinnosti upravuje konkrétne dva procesné nástroje, prostredníctvom ktorých sa realizuje súčinnosť podľa analyzovaného ustanovenia. Konkrétne ide o možnosť vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a uplatniť svoje návrhy. Tieto dve položky sú v zákone subsumované pod pojem účelnej ochrany (obhajoby) práv a záujmov fyzických osôb a právnických osôb. Vo svojej podstate to znamená, že správny orgán nielenže nemá v rámci konania robiť žiadne obštrukcie, ale má konať tak, aby dodržiaval všetky relevantné právne predpisy tak, aby ochrana práv a záujmov bola čo najúčelnejšia.

64. Podľa ustanovenia § 33 ods. 2 Správneho poriadku účastníci konania a zúčastnené osoby majú právo vyjadriť sa k podkladu rozhodnutia. Z toho logicky vyplýva, že tieto podklady musia mať k dispozícii. Správny orgán je povinný poskytnúť k nahliadnutiu všetky podklady, ak to pripúšťa ich povaha, pričom je žiaduce, aby tak robil priebežne, najneskôr však v čase, keď je správny orgán presvedčený, že má dostatok dôkazov pre objektívne rozhodnutie vo veci samej. Výzva podľa tohto ustanovenia zákona má byť preto účastníkovi konania doručená pred vydaním rozhodnutia vo veci samej aspoň jeden raz (pred konaním), a to v čase, keď je správny orgán presvedčený, že má dostatok podkladov pre vydanie rozhodnutia a sám považuje obstarávanie podkladov za ukončené. Samozrejme, nie nebráni tomu, aby správny orgán z vlastnej iniciatívy vyzýval účastníkov konania na oboznamovanie sa s podkladmi aj priebežne a spravidla by tak mal robiť pri obstaraní podstatnejšieho podkladu pre rozhodnutie (napr. znalecký posudok). Je v rozpore so zákonom, ak sa účastník konania o nejakom podklade pre rozhodnutie dozvedá – nie vlastnou vinou – len priamo z rozhodnutia vo veci a ak mu pred vydaním rozhodnutia vo veci samej nebola zo strany správneho orgánu daná možnosť, aby sa vyjadril k podkladom pre rozhodnutie, prípadne navrhol ich doplnenie.

65. Právo účastníka konania nahliadať do spisu (podľa príslušných ustanovení Správneho poriadku) a povinnosť správneho orgánu dať vždy účastníkovi konania možnosť vyjadriť sa k podkladom pre rozhodnutie, sú dva rôzne inštitúty. Fakt, že účastník konania má právo kedykoľvek nahliadnuť do spisu, nezabavuje správny orgán povinnosti upovedomiť účastníka konania o tom, aby sa oboznámil s podkladmi pre rozhodnutie (a aby prípadne navrhol ich doplnenie) po tom, čo správny orgán – podľa vlastného uváženia – obstaral všetky podklady potrebné pre spravodlivé a čo najobjektívnejšie

rozhodnutie vo veci. Ide totiž o dva rôzne právne inštitúty, za podklad rozhodnutia sa v tomto zmysle považujú najmä vykonané dôkazné prostriedky, prípadne iné skutočnosti získané v konaní (napr. vyjadrenia – záväzné stanoviská správnych orgánov).

66. V predmetnej veci žalobca namietal, že bankský úrad mu nedal možnosť oboznámiť sa so všetkými podkladmi na rozhodnutie, konkrétne s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/19/2020 zo dňa 28.02.2020 a vyjadrením ďalšieho účastníka v 1. rade k odvolaniu. V zmysle § 32 odsek 2, veta prvá Správneho poriadku, podkladom pre rozhodnutie sú najmä podania, návrhy a vyjadrenia účastníkov konania, dôkazy, eestné vyhlásenia, ako aj skutočnosti všeobecne známe alebo známe správnejmu orgánu z jeho úradnej einností.

67. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že bankský úrad dal účastníkom konania možnosť v súlade s § 33 ods. 2 Správneho poriadku oboznámiť sa s obsahom administratívneho spisu na ústnom pojednávaní dňa 26.02.2020, následne písomným stanoviskom v lehote 14 dní, teda do 11.03.2020, eo žalobca aj zrealizoval písomným vyjadrením zo dňa 10.3.2020. Pred vydaním prvostupového rozhodnutia pribudlo do spisu uznesenie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 11Co/19/2020 zo dňa 28.2.2020. Po vydaní prvostupového rozhodnutia pribudlo do spisu odvolanie žalobcu zo dňa 20.05.2020 a vyjadrenie k odvolaniu zo strany ďalšieho účastníka zo dňa 05.06.2020.

XX. Správny súd vo vzťahu k namietanému pochybeniu správnych orgánov, najmä z pohľadu porušenia zásady súeinnosti s účastníkom konania a jeho možnosti oboznámiť sa s dôkazmi pred vydaním rozhodnutia skonštatoval, že ak by aj námietky tohto druhu akceptoval, vyboeil by z ustálenej súdnej praxe. Z rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 23. augusta 2017 sp. zn. 10Sžso/81/2016 vyplýva, že „rozhodnutie sa nezrušuje preto, aby sa zopakoval proces a odstránili formálne vady, ktoré nemôžu privodiť vecne iné, ei výhodnejšie rozhodnutie pre účastníka“. Obdobný názor vyslovil Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení z 10. mája 2010, sp. zn. 8Sžh/1/2010 (publikovanom v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod e. 103/2011), pod3a ktorého „je neúeelné a neehospodárne formálne zopakovanie administratívneho konania, ak pre účastníka vo vzťahu k skutkovej stránke veci nepredstavuje reálnu možnosť dosiahnuť rozhodnutie v jeho prospech“. Za týchto okolností platí, že nie každé porušenie procesného predpisu má za následok aj porušenie práv účastníka konania. Posúdenie súdu v preskúmvacom konaní, ei takéto procesné pochybenie správneho orgánu je takou vadou, ktorá spôsobuje nezákonnosť napadnutého rozhodnutia, je individuálne a podmienené konkrétnymi okolnosťami prípadu. Námietku žalobcu v súvislosti s porušením zásady súeinnosti súd vyhodnotil ako nedôvodnú.

69. Žalobca ialej namietal, že bankský úrad rozhodol o predažení doby platnosti povolenia dobývania ložiska nevyhradeného nerastu, hoci na prenajatom pozemku vytvoril ďalší účastník v 1. rade neoprávnenú skládku odpadu a bankský úrad sa tým náležite nezaoberal a uvedené skutočnosti pri rozhodovaní nezoh3adnil.

70. Riešenie problematiky nepovolenej skládky odpadov je v kompetencii orgánov odpadového hospodárstva, nie orgánov štátnej banskej správy. V zmysle § 39 ods. 1 zákona e. 51/1988 Zb. hlavný bankský úrad a obvodné bankské úrady vykonávajú hlavný dozor nad dodržiavaním banského zákona, tohto zákona a predpisov vydaných na ich základe, ak upravujú ochranu a využívanie ložísk nerastov, bezpečnosť prevádzky, zabezpečenie chránených objektov a záujmov pred úeinkami banskej einnosti, bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci, bezpečnosť technických zariadení, požiarnu ochranu v podzemí a pracovné podmienky. Ustanovenie § 39 ods. 1 zákona e. 51/1988 Zb. sa nevzťahuje na otázku nakladania s odpadmi, vytvorenie nelegálnej skládky odpadov nie je porušením právnych predpisov uvedených v § 39 ods. 1 zákona e. 51/1988 Zb. Námietku žalobcu v súvislosti s tým, že bankský úrad sa pri vydávaní rozhodnutia nezaoberal existenciou nepovolenej skládky odpadu súd preto vyhodnotil ako nedôvodnú.

71. Žalobca za najvážnejšie porušenie jeho subjektívnych práv oznaeil skutočnosť, že orgány verejnej správy v rozpore so zákonom posudzovali platnosť nájomnej zmluvy ako predbežnú otázku, hoci oh3adom jej platnosti prebieha civilný spor, správne mali konanie prerušiť do doby rozhodnutia Mestského súdu v Košiciach sp. zn. K3-18C/211/2018.

72. Predbežná (prejudiciálna) otázka je otázka, od ktorej posúdenia závisí rozhodnutie vo veci, ktorá je predmetom konania, a bez poznania „odpovede“ na túto otázku správny orgán nemôže vydať rozhodnutie v súlade so zásadou materiálnej (objektívnej) pravdy.

73. Jedným z dôvodov na prerušenie konania je zaeatie konania o predbežnej otázke. Predbežnou otázkou sa rozumie otázka, od ktorej posúdenia závisí rozhodnutie vo veci, ktorá je predmetom konania. Môže ísť o otázku, o ktorej rozhoduje ten istý správny orgán, ale v inom konaní, alebo o otázku, o ktorej rozhoduje iný správny orgán, prípadne o otázku, o ktorej rozhoduje iný orgán verejnej moci, napríklad súd. V zmysle Správneho poriadku sa konanie prerušuje až vtedy, keď bolo konanie o predbežnej otázke zaeaté. Konanie sa už nemôže prerušiť okamihom, keď správny orgán zistí, že sa v konaní vyskytla predbežná otázka, prípadne doom odoslania návrhu na zaeatie konania, v ktorom sa bude rozhodovať o predbežnej otázke. Až v prípade, že o predbežnej otázke nerozhodoval súd, v takom prípade sa správny orgán predbežnou otázkou musí zaoberať a buď si o nej urobí úsudok sám, alebo dá podnet príslušnému orgánu, aby o nej rozhodol.

74. Z obsahu administratívneho spisu vyplýva, že ďalší účastník v 1. rade podal 19.11.2018 žalobu o ureenie neplatnosti odstúpenia od zmluvy, konanie je aktuálne vedené Mestským súdom v Košiciach pod sp. zn. K3-18C/211/2018 a rozhoduje o nej Mestský súd v Košiciach, ku dou rozhodovania správnym súdom toto civilné konanie nie je právoplatne skonené. Banský úrad vydal prvostupové rozhodnutie do 4.5.2020, žalobca v spore sp. zn. K3-18C/211/2018 podal vzájomnú žalobu do 20.06.2020, žalovaný rozhodol napadnutým rozhodnutím do 09.02.2009. Z uvedeného je zrejmé, že tak banský úrad, ako aj žalovaný vydali rozhodnutia, hoci ohľadom predbežnej otázky platnosti nájomnej zmluvy, resp. jej existencie medzi žalobcom ako prenajímateľom a ďalším účastníkom ako nájomcom prebieha súdne konanie.

75. Žalovaný sa bránil tvrdením, že postupoval v súlade s ustanovením § 40 Správneho poriadku, v zmysle ktorého ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol príslušný orgán, je správny orgán takým rozhodnutím viazaný; inak si správny orgán môže o takejto otázke urobiť úsudok alebo dá príslušnému orgánu podnet na zaeatie konania a poukázal na rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/64/2016 zo dňa 12.07.2017.

76. Pokiaľ ide o rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 20S/64/2016 zo dňa 12.07.2017, je pravdou, že v predmetnom konaní správny orgán ako predbežnú otázku posudzoval platnosť nájomnej zmluvy, avšak v danej veci sa jednalo o to, či rozhodnutiu o likvidácii lomu malo predchádzať posúdenie vplyvov navrhovanej činnosti na životné prostredie a či boli splnené podmienky pre likvidáciu lomu. Z obsahu rozhodnutia nevyplýva, že by žalobca v správnej žalobe namietal, že správny orgán mal konanie prerušiť podľa § 29 ods. 1 Správneho poriadku.

77. Banský úrad sa teda sám vysporiadal s otázkou platnosti nájomnej zmluvy ako s predbežnou otázkou napriek tomu, že na Mestskom súde v Košiciach prebieha konanie sp. zn. K3-18C/211/2018 vo veci neplatnosti odstúpenia od zmluvy a konanie o ureenie, že nájomný vzťah neexistuje, ktoré má zásadný vplyv na oprávnenie ďalšieho účastníka v 1. rade vykonávať banskú činnosť na pozemkoch vo vlastníctve žalobcu, na ktorých sa nachádza ložisko nevyhradeného nerastu.

78. Nakoľko sa na súde zaealo konanie v súvislosti s predbežnou otázkou týkajúcou sa platnosti právneho úkonu a otázky existencie a trvania nájomného vzťahu, pričom z doslovného znenia § 29 ods. 1 Správneho poriadku vyplýva, že správny orgán konanie preruší, ak sa zaealo konanie o predbežnej otázke, banský úrad mal v zmysle zákona konanie prerušiť do času rozhodnutia vo veci vedenej pred Mestským súdom v Košiciach pod sp. zn. K3-18C/211/2018.

79. Ak by konanie o tejto predbežnej otázke nebolo ešte zaeaté, banský úrad mal vyzvať účastníka konania, aby podal návrh na zaeatie konania (vo veci tvoriacej predbežnú otázku pre prebiehajúce správne konanie) na príslušnom orgáne. Až v prípade, ak by tak účastník konania neurobil, resp. konanie na súde by neprebiehalo, správny orgán si o predbežnej otázke mohol urobiť úsudok sám.

80. Z uvedeného dôvodu súd zrušil rozhodnutie žalovaného, ako aj rozhodnutie banského úradu a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie z dôvodu podľa § 191 odsek 1 písmeno c) SSP pre nesprávne právne posúdenie veci.

81. Podľa § 167 SSP, správny súd prizná žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú alebo čiastočnú náhradu dôvodne vynaložených trov konania, ak mal žalobca vo veci celkom alebo sčasti úspech.

82. Podľa § 169 SSP, ďalší účastník, osoba zúčastnená na konaní a zainteresovaná verejnosť pri zúčastnení sa na konaní podľa § 42 ods. 1 písm. d) majú voči účastníkovi konania, ktorý nebol v konaní úspešný, právo na náhradu iba tých trov, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením povinnosti, ktorú im správny súd uložil. Z dôvodov hodných osobitného zreteľa im môže správny súd na návrh priznať právo na náhradu ďalších trov konania.

83. O trovách konania správny súd rozhodol podľa ustanovenia § 167 ods. 1 SSP a priznal žalobcovi voči žalovanému právo na úplnú náhradu trov konania, nakoľko bol žalobca v konaní plne úspešný.

84. O trovách ďalších účastníkov súd rozhodol podľa § 169 SSP tak, že im priznal právo na náhradu tých trov, ktoré im vznikli v súvislosti s plnením povinností, ktoré im správny súd uložil, vrátane trov právneho zastúpenia, v súlade s ústavným právom na súdnu ochranu.

85. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Správneho súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 139 ods. 4 SSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustná kasačná sťažnosť, ktorú možno podať v lehote jedného mesiaca od jeho doručenia na Správny súd v Košiciach. Zmeškanie lehoty na podanie kasačnej sťažnosti nemožno odpustiť.

Kasačná sťažnosť a iné podania sťažovateľa alebo opomenutého sťažovateľa musia byť spísané advokátom. Tieto povinnosti neplatia, ak:

- a) má sťažovateľ alebo opomenutý sťažovateľ, jeho zamestnanec alebo člen, ktorý za neho na kasačnom súde koná alebo ho zastupuje, vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) ide o konania o správnej žalobe podľa § 6 ods. 1 písm. c) a d),
- c) je žalovaným Centrum právnej pomoci.

V kasačnej sťažnosti sa musí okrem všeobecných náležitostí podania uviesť:

- a) označenie napadnutého rozhodnutia,
- b) údaj, kedy napadnuté rozhodnutie bolo sťažovateľovi doručené,
- c) opísanie rozhodujúcich skutočností, aby bolo zrejmé, v akom rozsahu a z akých dôvodov podľa § 440 sa podáva (ďalej len „sťažnostné body“),
- d) návrh výroku rozhodnutia (sťažnostný návrh).

Kasačnú sťažnosť možno odôvodniť len tým, že správny súd v konaní alebo pri rozhodovaní porušil zákon tým, že:

- a) na rozhodnutie vo veci nebola daná právomoc súdu v správnom súdnictve,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako účastník konania, nemal procesnú subjektivitu,
- c) účastník konania nemal spôsobilosť samostatne konať pred správnym súdom v plnom rozsahu a nekonal za neho zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už skôr právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už skôr začalo konanie,
- e) vo veci rozhodol vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený správny súd,
- f) nesprávnym procesným postupom znemožnil účastníkovi konania, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- g) rozhodol na základe nesprávneho právneho posúdenia veci,
- h) sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe kasačného súdu,
- i) nerešpektoval záväzný právny názor, vyslovený v zrušujúcom rozhodnutí o kasačnej sťažnosti alebo
- j) podanie bolo nezákonne odmietnuté.

Sťažnostné body možno meniť len do uplynutia lehoty na podanie kasačnej sťažnosti. Dôvod kasačnej sťažnosti uvedený v § 440 ods. 1 písm. g) až i) Správneho súdneho poriadku sa vymedzí tak, že sťažovateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva

nesprávnosť tohto právneho posúdenia. Dôvod kasačnej sťažnosti nemožno vymedziť tak, že sťažovateľ poukáže na svoje podania pred správnym súdom.